

Pismo to wychodzi co dzień oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Giesztowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACJE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła pud. Reau.	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
10 6	27" 5, 902	— 8° 2 0,	93	Pl. Zachodni słaby	Pogoda z chmurami	
2	5, 749	— 4, 5 1,	28	Zachodni „	Pachmurno	
10	5, 436	— 5, 7 1,	14	„ „ średni	Chmurno	Snieg

Wiadomości krajowe.

Wiadomości zagraniczne.

KRAKÓW.

Kolej żelazna Krakowsko-Górno-Szląska.

Wzywaniem z dnia 15 Listopada 1845 r. ogłoszona piąta rata zapłaćcenia 10ciu procent na Akcyje Kolei żelaznej Krakowsko-Górno-Szląskiej, najdalej do dnia 15 Grudnia 1845 r. uścić się mająca, od właścicieli następujących Cedul Kwitowych Nr. 759—5432° do 5434, 5454, 5591 do 5595, 13,133, 14,451, 17,891 wniesioną nie została. W skutek więc §. 15 Statutu, właściciele tychże Cedul Kwitowych do zapłaćcenia kary konwencyonalnej, dwóch Talarów od każdej Akcyi obowiązani byli.

Gdy nadto czterech tygodniowy termin o zapłaćcenie zaległej raty wraz z złożeniem dwóch Talarów od każdej Akcyi, według §. 15 Statutu bezskutecznie upłynął, wzywamy niniejszém właścicieli wyż wymienionych Akcyi ażeby zaległe 10 procent również i 2 Talary jako karę konwencyonalną na każdą Akcyę—w Wrocławiu u Pana Simon Kassyera w gmachu Kolei żelaznej Górno-Szląskiej lub w Krakowie u Pana Simson w Dworcu Kolei żelaznej w przeciagu czternastu dni przy okazaniu Cedul Kwitowych złożyć zechcieli. — Po bezskutecznym upływie tegoż terminu traci właściciel, według §. 15 Statutu, wszelkie prawo do Towarzystwa, na miejsce zaś amortyzowanej Akcyi wystawioną będzie nowa Cedula Kwitowa pod tym samym numerem, która na korzyść Towarzystwa na Gieldzie Wrocławskiej sprzedaną zostanie.

Kraków i Wrocław d. 31 Stycznia 1846 r.
Dyrekcya Krakowsko-Górno-Szląskiej
kolei żelaznej.
(2r.)

— Warszawa 4 Lutego. —

W dniu 27 grudnia 1844 roku Franciszek Mroczkowski poczytylion, odwoząc w porze południowej wozową pocztę z Prayrowa do Częstochowy, za wsią Kańskie w sposobie nader okrutnym życia pozbawiony i z pieniędzy w ilości r. rs. 15 kop. 41 przy sobie mianych, a prywatnie mu powierzonych, ogolony został, ocaliwszy przezornością swoją skrzynię rządową, prywatne korespondeney, oraz r. sr. 45 obejmującą. Wypadek tak smutny, a zarazem tak oburzający, wywołał ściśle władz sądowych dochodzenie, w którym wysledzeni zbrodniarze: Edward Mękarski pisarz prowetowy i Teofil Celejowski przy rodzicach zostający, zgodnie z okolicznościami zbrodni tej towarzyszącami przyznali: iż na prośbę ich zabrani będąc przez Mroczkowskiego na bryczkę mając wiadomość od tegoż, iż wiezie pieniądze, w ten moment powzięli zamiar odebrania mu życia i przywłaszczenia sobie pieniędzy. Opatrzeni więc w okute kije, w głowę liczne mu zadali razy, a lubo od takowych Mroczkowski już ogłuszony spadł z bryki między konie i wyrzekł: »Panowie co chcecie, dajcie pokój, ja wszystko wam oddam,« jednak bić go nie przestali, zapytując gdzie ma pieniądze, i czy one są w skrzyni? a gdy ich Mroczkowski zapewnił, że wszelką gotowiznę ma przy sobie i że w skrzyni wiezionej nic nie masz, z kieszeni już prawie konającego pieniądze i nóż cyganek zwany, zabrali; skrzynię zaś w wodę wrzucili; a jeden z nich głowę i piersi Mroczkowskiego tak przysiadł, że ten ledwie ostatnie słowa: »lepiej mnie dobiejcie bo już wytrzymać nie mogę« wyrzec mógł. Te wyraży nowe na zbrodniarzech wywarły okrucieństwo, jeden bowiem z nich głowę mu przytrzymał, a drugi nożem zabranym gardło mu poderznął i w tym stanie pozostawiwszy na

drodze zamordowaną ofiarę, schronili się do mieszkania swego na Pustkowie Brylisko, by zdobyczą krwawą podzielić się. Za czyn ten morderstwa rozbójniczego, Sąd kryminalny gubernii Warsz. wyrokiem na dniu 26 grudnia r. z. wydanym. Edwarda Mękarskiego i Teofila Celejowskiego na karę śmierci przez powieszenie na szubienicy, wykonać się mającą, skazał.

— *Paryż 23 Stycznia.* —

Najważniejsze oświadczenie, jakie p. Guizot w swojej odpowiedzi na mowę p. Thiers wygłosił, było to, że na przypadek, gdyby z powodu Oregonu miało przyjść między Anglią i Stanami Zjedn. do wojny, Francya pozostanie neutralną.

— *Dnia 24 Stycznia.* —

Zapewniają, że rząd Washingtonski przyjął propozycję z strony Anglii uczynioną, aby kwestya Oregonu poddana została sądowni polubownemu.

Courrier de Marseille ogłosił list z Algieru pod dniem 15 stycznia, w którym czytamy: »Dziś rozeszła się tu bardzo niepomyślna pogłoska, że generał Jussuf z kolumną swoją z 300 ludzi złożoną zabrany został w niewolę. Ta wieść, lubo bez żadnego wątpienia jest bezzasadną, wzbudziła jednak w ludności wielką obawę, która nie ustanie dopóki buletyn tego generała nie przekona o fałszywości tej pogłoski.

Powietrze jest tu tak łagodne, że drzewa migdałowe w okolicy Paryża w miejscach obronnych kwitną, a pączki drzewa kasztanowego w ogrodzie Tuileryjskim zaczynają pękać.

Prefekt Delamare, który przy rozprawach nad adresem obwiniony został o różne nadużycia przy wyborach, powołany został telegrafem przez ministra spraw wewn. do Paryża.

O katastrofie jakiej doznała kolumna generała Lavasseur w prowincyi Konstantynie, zawiera *Semaphore de Marseille* następujące doniesienie otrzymane z Setif pod d. 8 stycznia:

»Kolumna nasza z 2600 ludzi złożona, ukarawszy niespokojne pokolenia, wyruszyła d. 2 stycznia o godz. 10 rano w pochód, aby powrócić do swych miejsc załogowych. Czas był bardzo piękny. Około godz. 3 zaczął śnieg padać. Śnieg zasypał drogi tak, że dla obciążonych zwierząt stały się trudnemi do przebycia; o godz. 5 zatrzymano się, aby obozować; a o godz. 8 nie nadeszły jeszcze wszystkie bagaże; część ich pozostała w tyle. Całą noc i nazajutrz śnieg ciągle padał.

»Dnia 4 kolumna w dalszy ndała się pochód. Drogi stawały się coraz więcej do nieprzebycia, śnieg był na 18 cali głęboki. Kolumna zablakała się. O północy znajdowała się bez kawałka drzewa pośród nieprzebranęj równiny, ludzie podurętwieli z zimna, nasi arabscy przewodnicy nie mogli się już pomiar-

kować gdzie się znajdowali, ludzie padali z utrudzenia i zimna; nie otrzymali żywności od wieczora dnia poprzedniego, gdyż transport z żywnością i częścią bagażów pozostał w tyle.

»Rozpacz opanowała żołnierzy, zamieszanie było zupełne, szeregi pomieszały się; nie było żadnego dachu prócz 12 namiotów, do których się bez porządku 3 do 400 ludzi wcisnęło, kilku między niemi zostało nduszonych, reszta kolumny musiała pod gołym niebem spoczywać zasypywana śniegiem, który ciągle padał, i tak oczekiwała dnia wśród narzekań i jęków nieszczęśliwych, z których prawie co chwila kilku upadało. Od wyprawy do Rossyi nie było tak okropnego widowiska.

»Gdy nakoniec zaświtało, reszta kolumny przy życiu pozostała ruszyła ku Setif, które jeszcze o 12 mil było odległe, jazda szła na czele. Już od dwóch dni nikt nic nie jadł; im przeto dłużej trwał pochód, tem bardziej się przedłużała kolumna. Co chwila padali ludzie od mrozu stęzali, a nie można im było dać żadnej pomocy.

»Nakoniec o godz. 4 wieczór dostała się jazda do Setif. Natychmiast cała ludność i załoga pospieszyły z wozami, kołami, mułami naprzeciw nieszczęśliwym, którzy na pół umarli się wlekli. Udano się także dalej w ślad dla wyszukania pozostałych. Co chwila napotymano żołnierzy bez trzewików, śniegiem pokrytych, wycieńczonych głodem i utrudzeniem; a ci nie byli najnieszczęśliwsi, gdyż uratowani zostali, ale ich w tyle pozostali koledzy. Od dnia 4 aż do dziś widzimy co godzina przybywających żołnierzy, przywożonych przez mieszkańców na wozach lub koniach.

— *Londyn 24 Stycznia.* —

Deputacye Izb Parlamentu udały się dziś o godz. 3 po południu do Buckingham, dla podania Królowej adresów jako odpowiedzi na mowę ironową.

Uzbrojenia skuteczniają się bardzo czynnie i bez przerwy. Prócz organizacji milicyi i postawienia floty na stopie wojennej, armia lądowa zostanie pomnożona. Królewska artylerya licząca 72 kompanie, ma być pomnożona o 10 ludzi na każdej kompanii, czyli razem o 720 ludzi. Wyjąwszy 26ciu rekrutów, którzy w Irlandyi w Lisburn zwerbowani zostali, z trudnością jednak przychodzi zebrać potrzebną liczbę; dla zwabienia przeto przyrzeczono pensyi 1 sz. na dzień po wysłużeniu lat 21. *Standard* nazywa to całe uzbrojenie tylko mierzonym pomnożeniem siły zbrojnej, która jest potrzebna do utrzymania pokoju.

— *Madryt 19 Stycznia.* —

Kiedy Kortezy od 6 tygodni tracą czas na gadanie, nie uchwalając ani jednego środka, dobro kraju na celu mającego, tymczasem ze wszystkich stron, według zapewnienia samychże ministrów w Kongresie udzielonego, pracują potajemnie nad wywołaniem gwałtownego wstrząśnienia. Od onegdaj wiemy, że banda wychodźców z bronią w rękę wkroczyła z

Francyi do prowincyi Gerony, a jednakże ani właściwy ich cel, ani środki pomocy, nie są z pewnością wiadome. Minister spraw wewn. utrzymywał na onegdajszym posiedzeniu Kongresu, że banda ta liczy tylko 25 ludzi i że już całkiem jest zniesiona. Ostatni domysł zdaje się być podobnym do prawdy, bo nie tylko ludność prowincyi Gerona powstała w masie przeciwko najezdnikom, ale nadto jlny kapitan Breton wyruszył już dnia 13 z Barcelouy, z 12 kompaniami wyborczemi, szwadronem jazdy i dwoma baterjami dział górniczych, dla przytlumienia powstaia, gdziekolwiekby się pokazać mogło. Mówią, że Amettler, a nawet i Prim znajdują się na czele tych powstańców, jednakże trudno przypuścić, aby ostatni wdawał się osobiście w tak złe wyrachowane przedsięwzięcie. Dzienniki miuisteryalne twierdzą nawet, że godłem tych wichrzycieli jest zaślubienie Infanta Henryka z królową, oświadczają jednak, że samemu Infantowi obce są te zabiegi. Jakoż słychać z drugiej strony, że właściwym celem powstańców jest wyrznięcie moderatów, oraz zniesienie zaciągu wojskowego i podatków.

Rozmaitości.

GROBY XIAŻĄT POMORSKICH.

(Ciąg dalszy.)

„Byłem niegdys młodym, rzeskim żeglarzem umającego wejrzenia, przytem biegły w swęjsztuce, lecz bez szelaga majątku. Zład uczyniłem, co tysiące przedemną uczynili i jeszcze czynią, to jest szukałem jakiej posażnej panny, aby czempredziej na pokładzie własnego stanąć okrętu, i w owych tak korzystnych dla handlu czasach, szczęścia na morzu próbować. Ze wszystkich dziewcząt wiejskich ściągnęła najbardziej uwagę moją na siebie niejaka Wilhelmina B., terazniejsza żona moja, którą niech Bóg tak ciężko skarże, jak i mnie skarał—“ dodał starzec z niewymownie zajadłą złością. „Była ona jedynaczką pewnego zamożnego kupca, a oraz młodą i piękną jak świeżo wyleniona gadzina. W jej obecności mniemałem że jestem w niebie. Dziewka zdawała się mieć skłonność do mnie, stary, skapy ojciec zezwolił po niejakiu oporze na nasz związek, a tak nie brakowało niczego, oprócz wesela. W tem naprowadził szatan memu Przyszłemu teściowi nowego w domu zalotnika do córki. Byłto także młody, ale majetny żeglarz, a nim kilka dni upłynęło, wyrugował mnie zupełnie z łaski córki i ojca. Nikt nie zdolał pojąć męczarni, jaką wtedy uczułem. Bo jakkolwiek nędzny dziś jestem, i wiele cierpię, nie to przecież w porównaniu z niewystowioną katuszą zazdrości, która szarpała moje serce, pożerane płomienną namiętnością, jakiej zapewne z tysiąca zwykłych kochanków, zaledwie jeden doswiadcza. Lecz to właśnie zdawało się największą przyjemność sprawić mojej okrutnej kochance. Gdyż oznajmiwszy mi osobiście, z lekkim uśmiechem na ustach, swoje zmienione, jak ona to zwała, zdanie, i poźegnawszy mnie z zadartym nosem i hardemi mi-

nami, spozierała już nazajutrz, gdym ją przypadkiem w towarzystwie nowego narzeczonego spotkał, tak niewymownie tęskno z boku na mnie, że mię to na wskrós przenikło. Zatrzymałem się na chwilkę na rogu ulicy, zdziwiony i osłupiały, jakby nie ktoś przykuł do mniejsca. Nagle spłonęła nowa nadzieja tak gwałtownie w mój duszy, że zem podskoczył z radości. Moja miłość własna wnet mi to po swojemu jak najjaśniej wytłumaczyła. „Nie ma wątpienia—“ mówiłem sobie w duchu—, że mię nierównie bardziej kocha, niż swego terazniejszego galanta, któremu zapewnie tylko z rozkazu ojca rękę oddaje. Biedaczka! nieszczęśliwa! jakże tęskno spojrzła na mnie! jak lubo uśmiechnęła się do mnie! Muszę koniecznie zbadać tę tajemnicę, i to w najkrótszym czasie.

Tak swawolnie się łudząc, powziąłem zamiar zakraść się jeszcze teje samej nocy pod jej okna, aby ją stanowczo o jej przychylności ku mnie zapytać, a gdyby zezwoliła uprowadzić ją z sobą na okręt, który nazajutrz do Rygi miał odpłynąć, a na którym ja służbę przyjąć mogłem. Wśród tych szalonych namysłów nadszedł wieczer, a zaledwie minęła godzina, w której jak to zdawna wiedziałem, ojciec Wilhelminy zwykł był udawać się na spoczynek, wybrałem się ku domowi mojej niewiernej kochanki, przeskokzyłem przez płot, otaczający domostwo, i zakradłem się niepostrzeżony wzdłuż krzaków agreszowych aż pod jej okno, które, z radością, jeszcze jasno oświetlone zastałem. Wilhelmina stała na środku pokoju, przypatrując się niektórym nowym sukniom, rozłożonym przed nią na łóżku.

„Mino!“ zawołałem półgłosem, pukając z lekka do okna. „Mino mam ci coś ważnego powiedzieć, otwórz okno na chwilkę.“

Piękna zalotnica przestraszyła się z razu, lecz poznawszy mię po głosie, zaczęła śmiać się wesoło, i otworzyła okno mówiąc: „A tyż tu co robisz błazenku? Nie dostaniesz się do pokoju, a gdybys chciał wejść na siłę, tedy narobię krzyku i zbudzę ojca, który, jak wiesz, spi w poblizu.“

„Ach, nie, Mino!“—odpowiedziałem z uszanowaniem, biorąc ją za rękę i przyciskając do ust. „Chciałem się tylko spytać, czy istotnie jesteś mi tak zyczliwą, jakto twoje dzisiejsze spojrzenia wydawać się zdawały. Jeżeli się nie zawiodłem, jeżeli mię kochasz, to jeszcze dzisiejszej nocy—“

Tu przerwał mi głośny śmiech Wilhelminy, która nie posiadając się ze złe ukrytej radości, wykręciła się swawolnie na pięcie, a potem sztydersko się ozwała: „Ha-ha-ha! Co też ty sobie błazenku roisz! Czyliżem ci już raz na zawsze wyraźnie zdania mego nie powiedziała?“

Ach, mój Boże!“ zawołałem, smutkiem przejęty—, „A przecież bytaś niegdys tak dobrą dla mnie.“

„Dobną jestem jeszcze zawsze dla ciebie—“ odpowiedziała, spozierając na mnie z figlarnym uśmiechem—, „lecz o weselu ani mowy. Wszakże jesteś biednym i nie możesz mnie utrzymać! Przypatrzno się tym sukniom—jakże ci się one podobają? Ta biała, kosztuje sama jedna 10 talarów, a gdy mój Karol niebawem do Londynu popłynie, tedy obiecał mi przywieźć złoty zegarek, bo chce koniecznie, abym najpierwszym damom miała w niczem nie ustępowała.“

Zamiast więc cobym miał być natychmiast ze wzgardą tę tak prózną, płożą, a oraz okrutną zalotnicę porzucić, i dziękując Bogu za uwolnienie od niej, do domu odejść, przypatrywałem się

